

KESKKONNAMÄRGISED JA -TEATISED
III tüüpi keskkonnateatised
Põhimõtted ja protseduurid

Environmental labels and declarations
Type III environmental declarations
Principles and procedures
(ISO 14025:2006)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN ISO 14025:2010 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles septembris 2010;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2021. aasta oktoobrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 33 „Juhtimissüsteemid ja vastavushindamine“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Raivo Reisenbuk, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 33.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN ISO 14025:2010 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 12.05.2010.

Date of Availability of the European Standard EN ISO 14025:2010 is 12.05.2010.

See standard on Euroopa standardi EN ISO 14025:2010 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN ISO 14025:2010. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 13.020.50

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Environmental labels and declarations - Type III environmental
declarations - Principles and procedures (ISO 14025:2006)**

Marquages et déclarations environnementaux -
Déclarations environnementales de Type III - Principes et
modes opératoires (ISO 14025:2006)

Umweltkennzeichnungen und -deklarationen - Typ III
Umweltdeklarationen - Grundsätze und Verfahren (ISO
14025:2006)

This European Standard was approved by CEN on 23 April 2010.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	4
EESSÕNA.....	5
SISSEJUHATUS.....	6
1 KÄSITLUSALA.....	7
2 NORMIVIITED.....	7
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	7
4 EESMÄRGID.....	10
5 PÕHIMÕTTED.....	10
5.1 Seos standardiga ISO 14020.....	10
5.2 Vabatahtlik olemus.....	10
5.3 Elutsükli alus.....	10
5.4 Modulaarsus.....	11
5.5 Huvipoolte kaasamine.....	11
5.6 Võrreldavus.....	11
5.7 Tõendamine.....	11
5.8 Paindlikkus.....	12
5.9 Läbipaistvus.....	12
6 PROGRAMMI NÕUDED.....	12
6.1 Üldist.....	12
6.2 Programmi käsitusala.....	12
6.3 Programmioperaatori kohustused.....	12
6.4 Programmi üldjuhised.....	13
6.5 Huvipoolte kaasamine.....	14
6.6 Tootekategooriate määratlemise protseduur.....	14
6.7 TKR-i väljatöötamise protseduur.....	14
6.7.1 TKR-i dokumendi sisu kavandamine.....	14
6.7.2 Nõuded võrreldavusele.....	16
6.8 ETH metoodika rakendamise protseduur.....	17
6.8.1 ETH üldise metoodika kohta teabe levitamine.....	17
6.8.2 ETH metoodika rakendamine.....	17
7 TEATISE NÕUDED.....	18
7.1 Üldist.....	18
7.2 Teatise sisu.....	18
7.2.1 Üldist.....	18
7.2.2 ETH, ETI või teabemoodulite andmed.....	19
7.2.3 Täiendav keskkonnateave.....	20
7.2.4 Nõuded täiendavale keskkonnateabele.....	21
7.2.5 Teabemoodulitel põhinevad III tüüpi keskkonnateatised.....	21
7.3 Teatise ajakohastamine.....	22
8 TÕENDAMINE.....	22
8.1 Ülevaatamise ja sõltumatu tõendamise kord.....	22
8.1.1 Üldised tõendamisteemad.....	22
8.1.2 TKR-i ülevaatus.....	22
8.1.3 Andmete sõltumatu tõendamine.....	22
8.1.4 III tüüpi keskkonnateatise sõltumatu tõendamine.....	23
8.2 Tõendajate ja TKR-i ülevaatusoimkonna sõltumatus ja kompetentsus.....	23
8.2.1 Tõendajate sõltumatus.....	23

8.2.2	Tõendajate kompetentsus.....	23
8.2.3	TKR-i ülevaatustoimkonna kompetentsus.....	24
8.3	Andmete konfidentsiaalsuse reeglid	24
9	III TÜÜPI KESKKONNATEATISTE VÄLJATÖÖTAMISE LISANÕUDED ETTEVÕTTE JA TARBIJA VAHELISEKS SUHTLEMISEKS.....	24
9.1	Üldist.....	24
9.2	Teabe edastamine.....	25
9.2.1	Teatise sisu.....	25
9.2.2	Teatise kättesaadavus.....	25
9.2.3	Selgitav materjal.....	25
9.3	Huvipoolte kaasamine	25
9.4	Tõendamine.....	25
	Lisa A (teatmelisa) III tüüpi keskkonnateatise programmi väljatöötamise ja käitamise skeem	26
	Lisa B (teatmelisa) Näide, mis selgitab III tüüpi keskkonnateatise väljatöötamist teabemoodulitest, milles sisalduvad tooteosade III tüüpi keskkonnateatiseid	28
	Kirjandus.....	30

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi ISO 14025:2006 teksti on koostanud Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni (ISO) tehniline komitee ISO/TC 207 „Environmental management“ ja on üle võtnud standardina EN ISO 14025:2010.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2010. a novembriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2010. a novembriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on standardi ISO 14025:2006 teksti muutmata kujul üle võtnud standardina EN ISO 14025:2010.

EESSÕNA

ISO (International Organization for Standardization) on ülemaailmne rahvuslike standardimisorganisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi koostamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmesorganisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad käsikäes ISO-ga ka rahvusvahelised ja riiklikud organisatsioonid ning vabaühendused. Kõigis elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Rahvusvahelised standardid kavandatakse ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud reeglite kohaselt.

Tehniliste komiteede põhiülesanne on rahvusvaheliste standardite koostamine. Tehnilistes komiteedes vastuvõetud rahvusvahelised standardikavandid saadetakse hääletamiseks rahvuslikele liikmesorganisatsioonidele. Avaldamine rahvusvahelise standardina nõuab, et hääletusel osalenud rahvuslikest liikmesorganisatsioonidest kiidaks selle heaks vähemalt 75 %.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Dokumendi ISO 14025 on koostanud tehnilise komitee ISO/TC 207 „Environmental management“ alamkomitee SC 3 „Environmental labelling“.

Standardi ISO 14025 esimene väljaanne tühistab ja asendab tehnilist aruannet ISO/TR 14025:2000, mis on tehniliselt üle vaadatud.

SISSEJUHATUS

III tüüpi keskkonnateatised sisaldavad koguseliselt määratud keskkonnateavet toote elutsükli kohta, et võimaldada võrdlusi sama funktsiooni täitvate toodete vahel. Sellised teatised

- on esitanud üks või mitu organisatsiooni;
- põhinevad sõltumatult tõendatud elutsükli hindamise (ETH) andmetel, elutsükli inventeerimisanalüüsi (ETI) andmetel või teabemoodulitel standardisarja ISO 14040 kohaselt ja kui see on asjakohane, siis täiendaval keskkonnateabel;
- on välja töötatud etteantud parameetrite abil ning
- kuuluvad programmioperaatori, näiteks ettevõtte või ettevõtete grupi, tööstussektori või kaubandusühenduse, riigiasutuste või ametite või sõltumatu teadusasutuse või muu organisatsiooni haldusalasse.

Selles rahvusvahelises standardis kirjeldatud III tüüpi keskkonnateatised on mõeldud peamiselt ettevõtetevaheliseks suhtluseks, kuid pole välistatud ka nende kasutamine ettevõtte ja tarbija vahelises suhtluses. Tunnistatakse, et III tüüpi keskkonnateatise väljatöötaja ei saa sihtrühma täpselt kindlaks määrata. Siiski on oluline arvestada erinevate ostjate või kasutajate rühmade, näiteks suurettevõtete, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE-de), riigihangete agentuuride ja tarbijate teabevajadustega. Sellel rahvusvahelisel standardil põhinevate III tüüpi keskkonnateatiste ja -programmide väljatöötamise eest vastutavad isikud peavad pöörama asjakohast tähelepanu sihtrühma teadlikkuse tasemele.

Sellel rahvusvahelisel standardil põhinevates programmides peab teatist esitav organisatsioon tagama andmete sõltumatu tõendamise kas sisemiselt või väliselt. See võib, kuid ei pruugi tingimata tähendada tõendamist kolmandate isikute poolt, välja arvatud juhul, kui tegemist on ettevõtja ja tarbija vaheliste teatistega. ISO esitab sertifitseerimise üldise määratluse (protseduur, mille kohaselt kolmas isik annab kirjaliku kinnituse toote või protsessi täpsustatud nõuetele vastavuse kohta). Sellest hoolimata mõistetakse ja teostatakse sertifitseerimist erinevates piirkondades erinevalt. Segaduste vältimiseks kasutab see rahvusvaheline standard termini „sertifitseerimine“ asemel terminit „kolmanda osapoolse nõuetekohasuse tõendamine“.

Programmidevaheliselt soovitatakse ühtlustada programmide üldjuhiseid ja eriti tootekategooria reegleid (TKR), et need oleksid võrreldavad. See hõlmab TKR-i väljatöötamise, TKR-i ülevaatamise ja tõendamise protseduuride, haldusmenetluste ja teatise vormi eeskirjade vastastikust tunnustamist. Võrreldavuse tagamiseks julgustatakse programmioperaatoreid tegema koostööd programmide ühtlustamise saavutamiseks ja vastastikuse tunnustamise lepingute väljatöötamiseks.

MÄRKUS III tüüpi keskkonnateatiste väljatöötamise praktikas viidatakse programmidele või nende teatistele mitmesuguste nimedega, näiteks Eco-Leaf, ökoprofiil, toote keskkonnateatis, keskkonnatoodete teatis (KTT) ja keskkonnaprofiil.

1 KÄSITLUSALA

See rahvusvaheline standard kehtestab põhimõtted ja määratleb protseduurid III tüüpi keskkonnateatiste programmide ja III tüüpi keskkonnateatiste väljatöötamiseks. See kehtestab konkreetset standardisarja ISO 14040 standardite kasutamise III tüüpi keskkonnateatiste programmide ja III tüüpi keskkonnateatiste väljatöötamisel.

See rahvusvaheline standard kehtestab keskkonnateabe kasutamise põhimõtted lisaks standardis ISO 14020 sätestatule.

Selles rahvusvahelises standardis kirjeldatud III tüüpi keskkonnateatiste on mõeldud peamiselt ettevõtetevaheliseks suhtluseks, kuid pole välistatud nende kasutamine teatavatel tingimustel ettevõtte ja tarbija vahelises suhtluses.

See rahvusvaheline standard ei asenda ega muuda mingil viisil seadusega nõutavat keskkonnateavet, väiteid ega märgistust ega muid kehtivaid juriidilisi nõudeid.

See rahvusvaheline standard ei sisalda sektoripõhiseid sätteid, mida võidakse käsitleda teistes ISO dokumentides. Eeldatakse, et sektoripõhised sätted muudes III tüüpi keskkonnateatistega seotud ISO dokumentides põhinevad selle rahvusvahelise standardi põhimõtetel ja protseduuridel ning kasutavad neid.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumendid on vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 14020:2000. Environmental labels and declarations — General principles

ISO 14021:1999. Environmental labels and declarations — Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling)

ISO 14024:1999. Environmental labels and declarations — Type I environmental labelling — Principles and procedures

ISO 14040:2006¹. Environmental management — Life cycle assessment — Principles and framework

ISO 14044:2006¹. Environmental management — Life cycle assessment — Requirements and guidelines

ISO 14050. Environmental management — Vocabulary

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse standardis ISO 14050 ning allpool esitatud termineid ja määratlusi.

MÄRKUS Termineid pole määratletud seal, kus need säilitavad oma tavapärase sõnastiku määratluse. Kui määratluses kasutatakse paksu kirja, näitab see ristviidet teisele selles peatükis määratletud terminile ja selle termini viitenumber on esitatud sulgudes.

¹ ISO 14040:2006 ja ISO 14044:2006 tühistavad ja asendavad ISO 14040:1997, ISO 14041:1998, ISO 14042:2000 ja ISO 14043:2000.